

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: En hyggelig Krog

Citation: Drachmann, Holger: "En hyggelig Krog", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 456. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann06tom-shoot-workid57448/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

JULEFORTÆLLINGER

EN HYGGE-LIG KROG

Der var den Tid, da vi mente, at ved Julen forvandlede som med ét Slag alle Mennesker og blev til Børn — artige Børn. Vi kunde ikke forestille os, at det kunde være anderledes. Slette Mennesker? — uartige Børn? ved den Føst, som er den eneste, der ret bliver siddende fast i Barnets Gemyt — nej det var umuligt! Vi blev voksne og fandt, at det dog var muligt. Er Verden da saa slet? Rimeligvis ikke. Hvis man vil søge ret til Bunds, selv paa de laveste Steder, saa vil man finde de Spirer, hvoraf enhver Barnetro udvikler sig — mellem „Toldere og Syndere“ — — —

Huset kunde til Nød besøges af den lille Bys Toldbetjente. Thi en Toldbetjent kan noget nær gaa ind ethvert Sted, naar det ligger i Nærheden af Havnen. Og det gjorde Huset. Det ejedes af Hr. Siegfried Haase, en lille, skuttet Mand med en stor Næse og en meget svær Ægtehalvdal. Parret drev Beværtning for Søfolk og Logishus for de „bedre“ Skippere, saadanne nemlig, som kom med Kul og Tømmerladninger fra England og Norge. Jagt- og Kvaseskippere brød man sig mindre om, men tog dog imod dem neden under i Strøen til højre. Stuen til venstre for Indgangsdøren kaldtes „Hyggeligheden“, og dér kom Toldbetjentene og nogle faa af Hr. Haases private Venner. Oven paa var en større Stue og nogle Kamre, hvor Skipperne logerede. Her opvartedes der af tre Jomfruer.

Hr. Haase holdt ikke meget af at blive kaldt slet og ret for „Gamle Haase“. „Man er enten Hr. eller ogsaa er man ikke Hr.“ plejede han at bemærke, idet han stadig syntes at synke noget mellem hvert tredje Ord. Mindst af alt led han at kaldes „Fatter Haase“. Kun de kære Gæster blandt de bedste Skippere indrømmede han denne selvtagne Ret — og saa skulde han oven i Købet være i usædvanlig godt Humør.

Dette gik sjældent paa. Bedriftens Tilstand var ikke saa blomstrende som før — knappere Tider — højere Skatter — en ny Borgmester, som var mere nøjeregnende paa visse Punkter, end den gamle. Hr. Siegfried Haase havde virkelig en Gang i denne sin Forretning haft, hvad han selv med Ømhed plejede at kalde, en „hyggelig Krog“ — men Tiderne forandres.

Der var ét Midde til at faa ham ud af sin sædvanlige Tværhed, men det maatte benyttes med Varsomhed. Siegfried Haase havde, som de fleste Mennesker, en Kæphest; han holdt af at fortælle om sine Rejser.

Han havde nok alt i alt gjort tre; den første til Dels over Land, nemlig til Hamborg, hvor han havde hentet sin nuværende Kone, Minna — Kælenavn „Kyllingemo'er". Om denne Rejse talte han sjældnere; thi Hr. Haase var meget anlagt for Hyggelighed, men ikke mindre for Respektabilitet, og onde Tunger paastod, at Minna skrev sig et Sted ude fra St. Pauli — Hamborgs Vesterbro — hvor man selvfølgelig *kan* finde gode Livsledsagerinder, men hvor det er sjældnere at man søger dem. De to andre Rejser havde været Søture: — at sejle var Hr. Haases et og alt, og han kunde, efter sin egne Ord, aldrig tilgive sig, at han ikke for længe siden havde blæst Forretningen et langt Stykke og var bleven „Mand om Bord", i Stedet for at han nu ...

„Na, na!" afbrød Madam Haase ham med stærk Akcent. „Du er ja Mand i din Hus, véd jeg."

„Ja Du har Ret — Død og Pine ja — Hyggeligheden gaar forud for alt — tærvelig, men anstændig — Velkommen, mine Herrer, i vor lille Krog!"

Hvorpaa Madam Haase saa' lige ud for sig med de i Fedt svømmende Øjne og kløede sig med sin Strikkepind under den fladfliggende Ørefletning, medens Hr. Haase selv blandede en ny — bestilt — Omgang varm Grog; thi dette „Velkommen" var den staaende Tilkendegivelse af, at en Ordre var bleven hørt og skulde efterkommes.

Denne Eftermiddag — Klokken var ikke stort over fire — havde været en usædvanlig tung og trykket Eftermiddag. Madam Haase sad og blundede bag ved den lille Skænk i Hyggeligheden, og Haase sad og stangede sine Tænder med en Blyant, — og naar han havde stangt dem, vendte han Blyanten om og bed i den.

Det var mere end Skumring, det var omtrent mørkt; og der udenfor faldt Tøsneen, blandet med Regnen, og begge jages af en jævn Sydost ned over den lille By, og det var, som om de begge særlig havde udset sig Hyggelighedens Ruder til at klaske paa og drive ned ad, hagende sig med stor Udholdenhed fast ved de ydre Sprosser, og kurende ned i uregelmæssige Baner ad Glasset, saa at det snart blev lige saa vanskeligt at se indenfra ud igennem, som udenfra ind igennem Hr. Haases Vinduer.

Det var Vejr til at være inde i, og dog var der ingen, som viste Tilbøjelighed til at gæste Hyggeligheden. Og saa var det Juleaften, som stundede til paa denne Maade.

Ikke saaledes, at Siegfried Haase blev æm over dette Punkt. Julen plejer at komme hvert Aar ved denne Tid! sagde han til sig selv; og saa var der præket over den Tekst. Anderledes kedeligt var det,

at ingen Gæster kom — ikke engang den glade Toldassistent. Han kunde da i det mindste gerne se ind. Hvor mon han nu søgte?

Og Haase rejste sig, lukkede Døren op til Bagværelset og raabte gnævnt:

„Poula, kom ind og tænd Lampen!“

Han puffede tillige for en Ordens Skyld til sin Halvdel, men hun blandede i sit Fedt.

Poula kom ind. Et ungt Pigebarn i Slæber. Man hørte Lyden; en Stol blev trukket frem, nogen steg op, rev en Svovstikke af og tændte Lampen under Loftet.

Svovstikken fo'r som en lille St. Hansorm langt hen i Stuen, saa nær ved Haases Fødder, at Ejermænden lydeligt knurrende trak dem til sig. Saa kunde man se hende, efter at hun igen var sprunget ned.

Under Middelhøjde, slank, lige just udviklet, lidt kantet endnu og lidt leddeles. Haaret, paa den mere udfordrende end klædelige Maade, børstet ned i Panden og klippet af efter en Streg oven over de lidt sammendragne Bryn. Der var noget af en lille russisk Hest i dette Ansigt; lidt „kratsborstig“, lidt stædigt, livligt, energisk, men alt sammen dæmpet af, tilbageholdt — alt i alt et godt lille Dyr; kom kun an paa, hvilken Opdragelse det fik, og om Herren evnede den vanskelige Ting: paa én Gang at tømme ved Opdragelse og at vinde ved Kærlighed.

Opdragelse var der foreløbig ikke meget af; og hvad Kærligheden angaar, saa ... naa ja, lad os ikke tale om saadan overordenlige Ting i Ægteparret Haases hyggelige Krog.

Hvorfra skriver Plejebørn sig? Et stort Spørgsmaal. Poula skrev sig — Gud véd hvorfra. Fatter Haase havde maaske fundet, fæstet, købt hende eller byttet sig hende til. Man skal ikke være for nærgaaende med Spørgsmaal i disse Regioner. Det var jo den ny Borgmesters Fejl, at han var for nærgaaende. Under den gamle Borgmesters Regimente lod man Børnene se Dagens Lys, som de bedst kunde. Parret Haase havde hende nu. Ægteskabet var barnløst, og Haase holdt af Børn; saa fik de hende — mod en eller anden Godtgørelse. Og Hyggeligheden blomstrede, indtil den gamle Borgmester drak sig ihjel, eller kom paa en Daareanstalt, eller døde under privat Lægebehandling, eller alle Dele tilsammen.

Er der ikke en svensk Dame- og Lejebiblioteksroman, som hedder „Rosen paa Tidseløen“? Jo, det er der nok. Saa kunde Pigebarnet for den Sags Skyld gerne være Rosenknoppen, og Hyggeligheden Tidseløen. Et vildt Skud var hun, og livligt gik det til paa „Øen“; men hun havde i sin Natur noget af det, der, af en eller anden skjult kemisk Grund, ikke irrer, ikke løber an. Hun læste næsten ingen Bøger — altsaa heller ikke de daarlige. Hendes Fantasi forblev i

Ligevægt; man nævnede hende fra Barnsben Tingene ved deres rette Navn; det kan have heldige eller uheldige Følger; hos hende frembragte det en vis Nøgtørhed under Indtrykkene. Hun saa' og lærte derhjemme en hel Del, som ellers Skolepiger plejer at læse sig til, at hviske sammen, eller at gætte sig til. Hun gik ganske alene i Skole herne i Gaden hos en halvgammel Kone, som hed Madam Ask, som kaldtes Dukkemadammen, og som ansaas for at være halvtosset. Denne Kone klippede *hvide* Silhouetter ud i Glanspapir af unge Piger med høj Frisure i Fletninger og meget kort Liv, og sorte Profilbilleder af Officerer med Fjer i Hatten, Sabel i Gehæng, og Sporer paa Støvlerne. Hun havde nok saadan haft sin Historie i Ungdommen — saadan en af disse mange, mange Historier, som Byen taler om i en Maaned og overlader til vedkommende at huske Resten af deres Liv. Det var først en Officer, og saa var det et lille Barn, og saa Officeren, som blev forflyttet, og saa Barnet, som døde, og saa Moderen, som blev gift med en raa Mand — som ogsaa døde — og saa den halvgamle Kone, som klippede Papirdukker og lærte Smaa piger at sømme og læse indenad.

Dukkemadammen havde meget faa Elever, og til sidst kun den eneste, Poula. Madam Ask var jo „halvtosset“. Hvad skulde hun og saa sidde og klippe de Dukker for? og saa klistre dem rundt omkring i de to smaa Værelser? Det var dog ikke et Tapet for en Skolestue. Men „Hyggelighedens“ Plejebarn tog ikke Skade deraf; og dertil kom, at Madam Ask var saa billig.

Poula tog ikke Spor af Skade her. Dukkemadammen talte yderst lidt, og aldrig om sine Dukker. Poula fik ikke sort paa hvidt for noget som helst, der kunde danne sig til en Roman; ganske uvilkaarligt lavede hun sig selv en Livsbetragtning, i Følge hvilken alle unge Piger burde være rene og hvide og gaa med Fletninger, og alle Officerer nødvendigvis maatte være sorte Sjæle. Det sidste overførte hun, efter et eget mistroisk Instinkt og støttet paa Erfaringer derhjemme fra, efterhaanden paa hele Mandkønnet. Fletningerne opgav hun til Fordel for Totterne ned i Panden.

I Baggården til Madam Asks Lejlighed boede en halvgammel Mand, der kaldtes eller hed Kristen Graver. Han havde virkelig en Gang været „gejstlig Bestillingsmand“, — det var i Koleraaaret — og han saa' endnu ud, som om han til daglig Brug omgikkes de døde mere end de levende. Gyselige var de Historier, som andre — ikke han selv — fortalte om, hvorledes han „gik og trak med Ligene dengang, tog dem halvdøde ud af Husene, smed dem op i Rustvognen, kørte dem nøgne ud paa Trillebøren og til sidst lod dem ligge, hvor de laa, da der blev for mange af dem“. Han syntes aldeles ikke at kende Anvendelsen af Vand, hverken til indvortes eller udvortes

Brug; i Egenskab af Drikkevand var det ham ligefrem vederstyggeligt. Maaske var det Erfaringer, han havde gjort under Epidemien; vist er det, at han nød det aldrig. Til Gengæld nød han Spiritus — og rigeligt.

Han havde en Søn og en Hest. Sønnen var Sømand og hed Peter, Hesten var en Hoppe og hed Lise. Kristen Graver havde i Baggaarden et Skur, som han satte Lise ind i, og en lille Arbejdsvogn, som han satte Lise før. Han levede af at være Vognmand paa tilfældigt Sjøv nede ved Havnen. Sine fleste Maaltider nød han i Selskab med Dyret, og naar man tilføjer, at han regelmæssig sov sin Rus ud i Skuret, saa vil deraf fremgaa, at Kusk og Hest var uadskillelige. En Pisk — en rigtig Pisk til at slaa med — havde han aldrig ejet; det var et prøvet Venskabs Baand, der knyttede de to Væsner sammen — uden at de i nogen Maade tænkte derover. En Dag var Kristen under en Rus paa Vognen faldet forover og ned mellem Lises Ben. Øjeblikkelig standsede hun, skrævede ud, vendte Hovedet tilbage og derpaa, med en svag Pflirren af Øjnene, hen imod en forbigaaende, som fik Kristen læsset op igen og kørt hjem. En anden Dag havde Vognmanden været ude til Fods; han kom hjem sejlende. Han aabnede Døren til Skuret. Lise stod i Spiltovet og drejede Hovedet mod sin Herre. Han begyndte: „Ja, nu glør Du paa mig, Lise. Du mener, at jeg er fuld, Lise. Jo Du gør. Det hjælper ikke, at Du ryster paa Ho'edet — jeg kender godt, hvad Du mener. Du mener, at jeg er et Svinebæst. Gud hjælpe mig ja, det er jeg osse!“ Og derpaa gav han sig til at græde, og strakte sig saa i den varme Strøelse. Og Lise stod med et hængende og et opretstaaende Øre og saa ned paa sin svage Herre.

Hans Søn hed Peter. En bredlemmet, mut, ordknap Dreng, „Handlængens Barn“ fra Fædre hjemmet af. Moderen vaskede ude hos Folk. Hun blev skolder ihjel af en Kedel, som styrtede ned over hende. Rystelsen fra den Begivenhed mente man var den første Foranledning til Kristen Gravers Drikfældighed. Han selv angav „Koleræen“ som skyldig. Drengen drev omkring ved Havnen, langede Mursten, legede aldrig med de andre Drengene, lod sig prygle af de ganske smaa, og smed en Dag en stor Slagsbroder ud i Vandet bag efter en Pudelhund, som man forsøgte at drukne under raffinerede Grusomheder. Begge, Hunden og den lange Sjøver, kom op igen; Pudelen fik sin Frihed, Sjøveren fik endnu en Overhaling af Peter, som derpaa blev antaget til Kokkedreng hos en Jagtskipper, der havde overværet Forestillingen.

Peter og Poula traf sammen første Gang hos Madam Ask. Pige barnet var en halv Snes Aar, Drengen en seks, syv Aar ældre. Han syntes, at han aldrig havde set noget saa besynderligt som dette lille

magre, trodsige Utske, hvis ulmende Ild i de graa Øjne han samtidig følte sig nysgerrigt hendraget imod. Han forærede hende en Saks, og med den klippede hun ham til en Prøve i Ørelappen. Saa dunkede han hende lidt i Hovedet, saa spyttede hun paa ham, og lige med et var de forligt, efter at Siadene havde rast ud.

Skipperen mageskiftede sin Jagt med en Galease, og Peter gjorde sin første Rejse over Nordsøen. Da han kom hjem, efter at han i Hartlepool var bleven stemt for Totalafholdenhed, raadfarte han sig med Madam Ask om Faderens Tilbøjelighed. Dukkemadammen mente, at der intet videre var at gøre ved den Ting. Vanen var bleven for indgroet. Peter afviste bestemt en saadan Magt, som „Vanen“. Paa sin ordknappe Maade og med en rørende Ihærdighed skred han til sit Omvendelsesværk. Resultatet udeblev. Kristen Graver afgav højtidelige Løfter, overtraadte, angrede, græd og drak. Peter syntes, at han paa sine unge Dage havde faaet et gammelt Barn, hvis Opragelse kostede megen Møje. Lyspunktet under disse Familjesorger blev ham Poula.

Han gjorde Smaarejser, han lagde Penge op — skønt Hyren var smal nok — og for hver Gang han kom hjem, syntes han at Utsket blev mere og mere menneskeligt; hun begyndte at faa Form som en ung Pige; hun var lunefuld og urimelig som et Barn; hun gjorde ham det broget nok, men han savnede hende, naar han var borte fra hende, og da hun blev tsget ud af Dukkemadammens Varetægt, saa overvandt han sin Sky for „Hyggeligheden“, og gik derhen.

Han kom og gik, men da hans Fortæring stod i omvendt Forhold til hans lange Sidden i stirrende Tavshed, og da han, efter Ægteparret Haases Mening, endogsaa nu og da optog Pladsen for andre værdigere fortærende, saa blev det bestemt, efter nogle mindre Skærmydsler, at levere ham Hovedslaget.

Poula blev nogle Dage holdt inde i Bagværelset, og da Peter omsider brød en lang Tavshed ved at spørge efter hende, saa rømmede Hr. Siegfried Haase sig og erklærede, at Poula slet ikke mere viste sig; — „der var intet længer at snuse efter.“

„Jeg snuser ikke!“ sagde Kristen Gravers Søn rolig.

„Maa jeg frabede mig Uforsømmetheder i mit eget Hus!“ sagde Hr. Haase og gjorde et Kast med Hovedet hen imod Døren.

Madam Haase sad i sit Fedt og saa' paa den unge Sømand. Hun gabede, gnubbede sig med to tykke, hvide Fingre i Siden, smilede kærligt og sagde:

„Prakker!“

Peter rejste sig, lagde Betalingen for sit Glas Sodavand paa Bordet, tog sin Kasket og saa' fra den ene langsomt hen paa den anden. Han svarede:

„Jeg formener, at jeg er til Ulejlighed her?“

Begge Haaserne nikkede.

Peter vedblev: „Jeg ta'er en Hyre paa Amerika eller inde paa Kina — hvor der er Penge at forjæne. I tænker naturligvis paa at sælge Poula derinde til en af jeres „Kaptajner“, som ikke har nok i Jomfruerne ovenpaa. Naa — det har vel Stunder dermed. En saadan Vare skal være sine visse Aar, — naar hun skal holde sin Pris. I tør ikke endnu, og der er vel heller ingen, der byder endnu; — hun er jo ikke saa kælen af sig. Jeg skal skynde mig — saa meget, som et Menneske kan. Skulde jeg ikke finde hende i den Stand, naar jeg kommer tilbage, at hun kan blive min Kone paa ordenlig Vis, saa skal jeg holde et Hus med jer begge to, saa der aldrig er bleven set Mage dertil i denne forbandede Rønne!“

Dermed gik han.

Først nogle Minutter efter rejste Hr. Siegfried Haase sig og slog i Bordet med et: „Saa skal da ogsaa ...“

„Det er bagefter, din Lump!“ sagde „Kyllingemo'er“ og tænkte paa, hvor rask Knøsen i Grunden havde set ud.

„Hätte mir's doch nit gedacht mit 'm Junge“, mumlede hun ved sig selv. Og hun tænkte tilbage i Tiden paa sin Ungdomskærlighed — en ung Everifører, som hun tilbød, og som pryglede hende.

Peter rejste; men forinden skrev han et Brev, som han flyede sin fortrolige, Dukkemadammen. Poula fik Brevet og læste det hyppigt igennem, saa længe som et halvt Aars Tid. Saa rev hun det i Stykker en Dag, men fortrød bag efter, og skrev det atter ned efter Hukommelsen. Kopien bevarede hun omhyggeligt, trods det, at hun savnede egne Gemmer. Unge Pigebørn — og ældre med — finde altid sikre Opbevaringssteder for Breve, selv om de mangler Skuffer.

Og saa var det Juleaften i Skumringen.

Lampen var tændt under Loftet. Hr. Haase sad og saa' gnaven ud, hans Halvdal sad og halvblundede ved Siden af Skænken, og hans Plejedatter sad bag Skænken og læste i en Almanak med Træsnit — Riddere, oldnordiske Kvinder, flere Riddere og flere oldnordiske Kvinder. Saa kom der Gæster.

Haase skottede i Vejret, da Døren gik op. Det var Toldassistenten, der bragte en fremmed med til Hus — en Fangst.

Den gemytlige Tolder og Synder! unægtelig meget gemytlig i begge Egenskaber. Ungkarl, Levemand — for saa vidt Gagen strakte — ingen forudfattede Meninger af nogen generende Art; glad, meget glad. Byen vidste altid at fortælle noget nyt om ham. Sidste Fød-

selsdag havde en Kollega telegraferet til ham: „Gratulerer, gamle Fyr; hvordan lever man?“ Svaret blev affattet og afsendt saaledes: „Takker; overtræder daglig alle ti Bud; haaber at spørge det samme hos Dig.“

„Godaften, Fatter Haase!“ raabte han. „Brillant Vejr, hvad? Godaften Kyllingemo'er — Godaften lille Povl; ikke gift endnu? Maa jeg forestille Kaptajn Tarm; — stygt Navn, hvad? men flink Fyr — rigtig flot Fyr? lige nu indklareret med „Marie“ fra Hull; fra det ene Hul til det andet — hvad?“

Den fremmede Skipper var en ung Mand af et bedærvet Ydre, ganske køn, bleg, Ansigtet vansiret af en falmet Mund; en af disse Sønner af god Familje, som en svag Moder og en af Forretninger optaget Fader faar sendt til Søs som et sidste Forsøg.

Kaptajn Tarm forlangte en Flaske Portvin — og et Glas med til den smaa dér! Poula saa' ham lige i Øjnene paa sin ejendommelig mønstrende Maade, drog Brynene ganske let sammen, og fortsatte med sine Riddere.

„Poula!“ snævrede Hr. Haase. „Hent Vinen op til Hr. Kaptajnen!“

Kaptajnen smilede til Toldassistenten, og denne blinkede til Værten i „Hyggeligheden“: det var virkelig en Fangst denne; der maaite passes paa!

Efter den første Flaske fulgte naturligt den anden. Den blev nydt i Fællesskab af alle. Poula drak med, men deltog ikke i Samtalen. Kaptajn Tarm viste hende den Opmærksomhed nu og da at smile opfordrende til hende. Hun nikkede, stødte sit Glas mod hans med en ligegyldig Mine, glattede paa Haartotterne, og saa' paa ham, som om hun havde set mange af hans Slags og ikke fandt ham morsommere end de andre.

Han begyndte synligt at interessere sig for hende.

„Saa vær det din første Sørejse, Fatter Haase — den med det svenske Kompass!“ sagde Toldassistenten, da den tredje Flaske kom paa Bordet.

Siegfried Haase smiskede, som han havde for Skik, halvt idiotisk, halvt fiffig, og han sagde under nogle Vridninger med Overkroppen, „Aa, denne dumme Snak; nu skal der grines ad mig!“

„Lad os more os!“ sagde Kaptajn Tarm, hvem Portvinen og Rødmændene steg til Kinderne.

„Vil ikke Du, saa vil jeg!“ sagde Tolderen, og han fortalte: hvorlunde Hr. Haase i Grunden var en stor Sømand, og hvorlunde hans første Rejse var en Udfart med en lille Siup dér fra Havnen. En Købmand havde fragtet Sluppen til Stettin, og Haase var den ansvarlige Fører. Han var da nylig gift, og Huset havde god Søgning.

Ligesom han var ved at lægge ud af Havnen, saa kommer et Par af Byens gode Hoveder springende ind til Madam Minna — som hun dengang hed. Hvad Slags Kompas har Haase med om Bord? spurgte de, ganske stakaandet. Madam Minna bliver betuttet; der havde for nyliig været Strandingsauktion efter en svensk Havarist, og Haase havde købt en Del Inventarium. De faar hende i Galop med ud paa Havnehovedet, og Haase passerer forbi, staaende oprejst i Dæksbaaden ved Roret. Han vinker med Haanden. Siegfried: skriger hun. Levvel, Kone! siger han. Siegfried mein Gott, har Du en svensk Kompas ...? Javel, svarer han, lidt urolig. Ach, Du kan ja ikke sejle til Tyskland med svensk Kompas! ...

Han vender og gaar ind i Havnen igen, for at foretage Ombytningen.

Kaptajn Tarm lo, Tolderen lo, Poula rynkede sine Bryn, og Hr. Siegfried Haase skyndte sig med selv at være der, der fortalte om den næste Rejse. Det var bedre saaledes! mente han.

„Ja, ser De; Tolderen dér skal gerne være morsom paa andres Bekostning, men hvorledes gik det mig, da jeg sejlede i Taagen? Det er s'gu ikke til at beregne, og siden efter kan ens Venner gerne lave om derpaa, men lige godt er det ikke til at beregne, hverken Tid eller Sted eller Afdrift — som De nu skal høre. For man havde alligevel god Tro til mig dengang, og saa var det, at nogle Søfolk fra Rostock, som logerede hos mig, skulde sejles hjem, og der var intet Postskib som nu, og jeg tilbød mig, og vi fik Dæksbaaden provianteret og lagde ud, og vi sejlede og sejlede, og der faldt Taage paa, og saa spørger jeg dem — paa tysk naturligt — hvor langt de vej tænkte, vi var naaet. Og de mente, at vi var ude af Kurs og hen ad Ærø til, og jeg sætter ny Kurs og vi sejler og sejler og tærer godt paa Provianten, og Natten gik, og næste Dag over Middag faar vi ligesom Land forude. Det maa være Rügen, mente jeg, og de andre med. Nu var vort ferske Vand sluppet op, og jeg, som taler tysk, gaar i Jollen med vor Vandtønde og ror ind til det fremmede Land. Og igennem Taagen skimter jeg en Mand, der gaar med en Bøsse over Skuldren langs Stranden. Det er nok den tyske Strandløber, tænker jeg; og jeg ror meget forsigtig, og han gaar ogsaa meget forsigtig, og vi passer paa hinanden, og saa ror jeg lige til og løfter Vandtønden op og raaber: Wasser! Han sigter paa mig, og jeg smider Tønden og jeg raaber: „Pardon, gute Freunde — nix schiesen“. Og som jeg saadan parlamenterer med ham, raaber han paa godt sjællandsk: Hvad Fanden gaar der ad Dig, Fatter Haase! ...

Saa var vi ikke kommen længer end to Mil ned ad Kysten ved Riisegaards Strandmark, og det var Riisegaards Manden selv, som var ude at skyde Sølhunde.“ —

Efter denne Historie blev der fortalt andre af Tolderen og Kaptajnen — mindre uskyldige Historier; og saa blev der foreslaaet Kognak.

Og under alt dette havde Kaptajnen lagt sin Plan — og Haase sin. Kaptajn Tarm fandt Kognaken udrikkelig; han havde om Bord en ganske udmærket, som de to Herrer maatte smage hos ham. Han tænkte sig Fatter Haase som Dydens Bevogter her; han tænkte sig Bevogteren godt fortøjet i Lukaf'et om Bord i „Marie“, og sig selv vendende tilbage som Sejrhæren i „Hyggeligheden“ — ved hvis Skænk Kyllingemo'er atter blandede. Hr. Haase frygtede paa sin Side hverken Kognak til Lands eller til Vands. Ved nu at føje sin Gæst og følge med ham om Bord, vilde han kun faa saa meget fastere Tag i ham. Siegfried Haase skulde ikke vende alene tilbage til sin Rede og til dens lille Lokkefugl!

Hvad Tolderen angik, saa vejrede han, at der laa „Gavyvestreger“ i Luften. Han gik under alle Omstændigheder med.

Og saa gik de.

Kaptajnen tilkastede Poula et ømt Blik og et dannet Aurevoir! Det sidste forstod hun ikke, det første besvarede hun med at vende Ryggen til. Da hun atter med en ligegyldig Mine drejede sig om, var hun alene i Stuen.

Rigtignok sad Madam Haase der; men hun sov fast. Poula trak Vejret og slugte Tobaksdampen og Spiritusduften. Hun var ikke vant til at ræsonnere dybt over Tingene, men denne Luft forekom hende usædvanlig ækel, og hendes Hoved var ligesom tomt af al den idiotiske Snak. Hun blev aldeles ikke sentimental; hun længtes ikke efter sine Riddere i Almanaken; de kedede hende i Grunden; hun længtes — maaske mest efter sin Kartekilling; og den var løbet væk i Gaar.

Saa gik Døren op, og et jordslaaet, rødt Ansigt viste sig paa en fremduvende Krop. Det var Kristen Graver. Han havde knap Mæle, han gjorde et Tegn, og Poula skænkede og rakte ham en Snaps, som han tømt efter et Øjeblikks Mumlen.

„Nu faar Kristen ikke mere i Aften!“ sagde hun, da hun anden Gang havde rakt ham Glasset. Han sukkede, rodede i sin Vestelomme, og trak et sammenfoldet Papir frem.

„Det er — fra Madam Ask — fra Peter! Du maa — ikke bli'e vred — jeg har gaaet med det no'ne Dage!“

Hun aabnede og læste det i Tavshed, uden at forandre en Mine. Det var skrevet i Liverpool for fjorten Dage siden; og deri stod, at Peter kom hjem, og at han havde været heldig inde paa Kina. Ellers intet.

„Kommer han hjem?“ spurgte Faderen.

„Ja," svarede Poula.

„Saa faar jeg vel en Snaps til?"

„Nej!"

„Farvel da!" —

Og han dinglode bort, mumlende noget om at søge et andet Sted.

Hun stod med Brevet i Haanden paa den ene Side af Skænken; og hun skottede et Øjeblik over mod den sovende paa den anden Side. Kyllingemo'er snorkede i sin Dobbeltbæge. Poula lagde Panden ned mod Skænken; hun var saa arrig, saa blød, saa ... aa hun vidste ikke hvad; hun stampede med den lille Fod i Gulvet, lyttede til en liden Støj ovenpaa og — ja hun vilde have Selskab. Hun stak Brevet ned paa Brystet, gik ud ad Døren og op ad Trappen.

Ovenpaa, i det forreste Værelse, sad de tre Jomfruer, Fernanda, Cecilie og Bertha — rigtig nydelige Navne. De havde en lille Petroleumslampe paa Bordet og Toddyglas foran sig; i hvert Glas en mærkelig Glasstang — ligesom en Støder i sin Morter. Der lugtede af Arrak.

Lystighed skulde man ikke beskyldte dem for.

Fernanda, en sværlemmet Brunette med Papegøjenæb, pegede fortrædelig paa sit Glas og sagde:

„Du, Poula, kan Du ikke knibe noget mere „Belysningsvæske" til os!"

„Send os heller Kaptajnerne herop!" sagde Cecilie, en hektisk Blondine med Uldparyk.

Bertha sagde intet. Hun sad og betragtede tankefuld Dæksbladet af en Cigarstump, hvori hun søgte at holde Ild. Hun var den ældste.

Poula surmuliede. Hendes lille russiske Hestehoved rummede saa meget, netop nu. Der var alt det, som hun saa gerne havde talt om, søgt Raad om — og det var hende dog umuligt at meddele sig til disse Piger. Alligevel vilde hun ikke gaa ned. Her var dog hendes eget Køn; det var — hvorledes det end var — bedre end Mændenes.

I det samme dundrede det neden under i Gangen; man hørte høje, larmende Stemmer; op ad Trapperne kom de, og ind igennem den paa vid Gab opsmækkede Dør sejlede Hr. Kaptajn Tarm og Hr. Siegfried Haase i broderlig Forening, lige drukne, lige røde i Hovederne, til Trods for den oprindelige Forskel i Ansigtifarven. Toldassistenten fulgte efter. Han lo som en Kalkun og raabte: Puds, puds! og der begyndte omkring i Værelset en vild Jagt, hvorunder Pigerne hvinede, medens Poula, trængt ind i en Krog af sin ubændige Tilbeder, uforfærdet satte ham Neglene i Ansigtet.

„Jeg kalder paa Politiet!“ raabte hun, næsten overmandet.

„Her er Politiet!“ svarede saa en Mandsrøst; og Kaptajn Tarm blev grebet i Nakken og slynget i Gulvet, medens alt pludselig forstummede.

Poula saa' frem for sig. Det var Peter; en skægget, duffelklædt, amerikansk Udgave af Peter; ham var det.

Han tog hende lempeligt om Haandleddet og trak hende med sig. Hun glattede paa Totterne og fulgte ham, uden at spørge og uden at se sig om. Hun havde været frygtløs under Kampen, hun var i Ligevægt under Bortførelsen.

Han vendte sig i Døren og henkastede denne praktiske Bemærkning:

„Jeg var først hos Borgmesteren, inden jeg ordnede disse Sager her. Om nogen vil have nogen Rede paa Tingene, saa kan han henvende sig paa Raadstuen. Farvel!“

De taite ikke sammen, da de kom udenfor. Vejret var virkelig afskyldigt, de sparsomme Lygter var blæst ud; hun trykkede sig op ad ham; han fik Armen bag om hende.

„Naa — Poula“ ... begyndte han, men vidste ikke mere.

Hun tog hans Haand. Det var Svar nok, mente hun, skønt hun ikke ret vidste, hvad det var Svar paa. Saa fulgtes de ad til Dukkemadammen.

De sad sammen, Dukkemadammen, Poula og Peter. Den sidste begyndte paa en kortfattet Beretning om sine Rejser, men gik snart i Staa. Han nikkede til Madam Ask og rejste sig:

„De vil maaske fortælle Poula om — saadan hvad vi er bleven overens om — saa vil jeg gaa lidt ud — og købe lidt Julegrønt — og nogle røde Lys — og lidt Pilleri til Aftensmaden!“ —

Han gik. I Sofaen hos sin gamle Læremo'er sad Poula. Hun støttede Hagen i Hænderne og saa' ud for sig og lidt bort fra Dukkemadammens rolige Blik. Hun saa' „Hyggeligheden“ svæve som i en Taage af Tobaksdamp og Spiritus, saa' Ægteparret Haase, saa' de tre stakkels Væsner ovenpaa, tænkte maaske for første Gang dybere over Tingene, begyndte at klippe med Øjnene, og lænede sig uvilkaarligt mod Dukkemadammen. Og for første Gang i sit Liv græd Poula.

„Saa — saa, min lille Fige!“ trøstede Madam Ask. „Det blir jo godt — Peter gør en Rejse til — og saa blir Du hans Kone, naar han kommer hjem. Imidlertid bor Du hos mig!“ —

„Skal jeg virkelig?“ spurgte den unge og kyssede hende.

Og de to Kvinder begyndte hviskende at samtale. Og de hvide Silhouetter blinkede ned til dem fra Væggen. De sorte hang i Skygge.

„Men — Kristen Graver — skal han bo hos os!“ spurgte Pige-barnet.